

Eiropas Savienības
Padome

Briselē, 2022. gada 16. maijā
(OR. en)

9102/22

ENV 434
MI 391
DELECT 82

PAVADVĒSTULE

Sūtītājs:	Eiropas Komisijas ģenerālsekretāre, parakstījusi direktore <i>Martine DEPREZ</i>
Saņemšanas datums:	2022. gada 12. maijs
Saņēmējs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
K-jas dok. Nr.:	C(2022) 3040 final
Temats:	KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../... (12.5.2022) ar ko attiecībā uz atbrīvojumu, kas bismuta stroncija kalcija vara oksīda supravadītāju kabeļos un vados, kā arī šo kabeļu un vadu elektriskajos savienojumos atļauj izmantot svinu, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES IV pielikumu, to pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai

Pielikumā ir pievienots dokuments C(2022) 3040 *final*.

Pielikumā: C(2022) 3040 *final*

Briselē, 12.5.2022.
C(2022) 3040 final

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(12.5.2022)

ar ko attiecībā uz atbrīvojumu, kas bismuta stroncija kalcija vara oksīda supravadītāju kabeļos un vados, kā arī šo kabeļu un vadu elektriskajos savienojumos atļauj izmantot svinu, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES IV pielikumu, to pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. DELEĢĒTĀ AKTA KONTEKSTS

Šī Komisijas deleģētā direktīva attiecībā uz atbrīvojumu konkrētiem lietojumiem groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās ("RoHS direktīva")¹ IV pielikumu, lai to pielāgotu zinātnes un tehnikas attīstībai.

RoHS direktīvas 4. pants ierobežo noteiktu bīstamu vielu izmantošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās (EEI). Pašlaik ierobežotas un direktīvas II pielikumā norādītas ir 10 vielas: svins, dzīvsudrabs, kadmījs, sešvērtīgais hroms, polibrombifenili (PBB) un polibromdifenilēteri (PBDE), bis(2-etilheksil)ftalāts (DEHP), butilbenzilftalāts (BBP), dibutilftalāts (DBP) un diizobutilftalāts (DIBP).

RoHS direktīvas III un IV pielikumā ir norādīti konkrētiem lietojumiem paredzēti EEI materiāli un detaļas, kas atbrīvoti no *RoHS* direktīvas 4. panta 1. punktā paredzētajiem vielu lietojuma ierobežojumiem. 5. pants paredz III un IV pielikumu pielāgot zinātnes un tehnikas attīstībai (attiecībā uz atbrīvojumu piešķiršanu, pagarināšanu un anulēšanu). Saskaņā ar 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu atbrīvojumus III un IV pielikumā iekļauj tikai tad, ja šāda iekļaušana nevājina Regulā (EK) Nr. 1907/2006 (*REACH*)² paredzēto vides un veselības aizsardzību un ja ir izpildīts kāds no šiem nosacījumiem:

- šo vielu likvidēt vai aizvietot, mainot konstrukciju vai tādus materiālus un tādas detaļas, kurām nevajag nevienu no II pielikumā norādītajiem materiāliem vai vielām, zinātniski vai tehniski nav iespējams;
- aizstājēju uzticamība nav nodrošināta;
- aizvietošanas radītā kopējā nelabvēlīgā ietekme uz vidi, veselību un patērētāju drošību varētu būt nozīmīgāka par tās radītajiem kopējiem ieguvumiem attiecībā uz vidi, veselību un patērētāju drošību.

Tāpēc lēmumos par atbrīvojumiem un to ilgumu ir jāņem vērā aizstājēju pieejamība un aizstāšanas sociālekonomiskā ietekme. Tāpat lēmumos par atbrīvojumu ilgumu jāņem vērā potenciālā negatīvā ietekme uz inovāciju. Vajadzības gadījumā, vērtējot atbrīvojuma kopējo ietekmi, jābalstās uz aprites cikla koncepciju.

RoHS direktīvas 5. panta 1. punkts paredz, ka Komisija EEI materiālus un detaļas, kas paredzēti konkrētiem lietojumiem, III un IV pielikuma sarakstos iekļauj ar atsevišķiem deleģētajiem aktiem, kurus pieņem saskaņā ar 20. pantu. 5. panta 3. punkts un V pielikums iedibina atbrīvojuma pieteikumu iesniegšanas procedūru.

2. PIRMS AKTA PIENĒMŠANAS NOTIKUSĪ APSPRIEŠANĀS

Komisija no uzņēmējiem ir saņēmusi daudzus pieprasījumus saskaņā ar *RoHS* direktīvas 5. panta 3. punktu un V pielikumu piešķirt vai pagarināt atbrīvojumus³.

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.

² Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (*REACH*), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

³ Saraksts ir pieejams šeit: http://ec.europa.eu/environment/waste/rohs_eee/adaptation_en.htm.

Komisija 2019. gada 25. martā saņēma vienu pieteikumu uz jaunu ierakstu *RoHS* direktīvas IV pielikumā. Pieprasītais atbrīvojums attiecas uz svina izmantošanu supravadītājos un attiecīgos elektriskajos savienojumos konkrētās ierīcēs.

2019. gada augustā Komisija sāka pētījumu⁴, kura uzdevums bija izvērtēt, kā jaunais atbrīvojums tiek piemērots, un veikt vajadzīgo tehnisko un zinātnisko novērtēšanu. Pētījums, kas ietvēra astoņu nedēļu ilgu sabiedrisku apspriešanos ar ieinteresētajām personām, noslēdzās 2020. gada jūlijā. Informācija par apspriešanu tika sniegta projekta vietnē⁵, lai gan, atbildot uz šo apspriešanu, komentāri netika saņemti.

2021. gada 23. februārī Komisija apspriedās ar dalībvalstu ekspertu grupu, kas nodarbojas ar *RoHS* direktīvas deleģētajiem aktiem. Daži eksperti iesniegtajiem projektiem piekrita, bet daudzi no tiem tos vispār nekommentēja. Komisija veica visus nepieciešamos procedūras posmus, kas saistīti ar atbrīvojumiem no 5. panta 3.–7. punktā⁶ noteiktajiem vielu ierobežojumiem, un par visām šajā sakarā veiktajām darbībām tika informēti Padome un Eiropas Parlaments.

Tehniskā un zinātniskā novērtējuma ziņojumā uzsvērts, ka:

- svinu var pievienot bismuta stroncija kalcija vara oksīda materiālam (ar svinu leģētam BSCCO); Šo materiālu var izmantot tādiem supravadošiem komponentiem kā kabeļi un vadi, kas rada elektromagnētisko ķēdi medicīnas ierīču vai (rūpniecisku) monitoringa un kontroles instrumentu (piem., magnētiskās rezonanses attēldiagnostikas ierīču (*MRI*) vai kodolmagnētiskās rezonanses (*NMR*) spektrometru) vajadzībām. Šos supravadošos komponentus savieno, izmantojot alvas svina lodmetālu;
- BSCCO pievienojot svinu, rodas tādas tehniskas un funkcionālas priekšrocības kā tādi spēcīgāki magnētiskie lauki un augstāka kritiskā temperatūra, ko bez svina panākt nav iespējams;
- savienojumu sakarā alvas svina lodmetālam nav alternatīva materiāla, kam būtu tādas pašas uzticamas īpašības (piem., zemā temperatūrā pietiekama stiepjamība un zema elektriskā pretestība);
- svinu likvidēt vai aizstāt, nezaudējot veiktspēju, nav zinātniski vai tehniski iespējams. Ne tagad, ne turpmāk svinu supravadītājā un attiecīgajos lodmetālos aizstāt vai likvidēt nav zinātniski vai tehniski realizējami;
- šīs tehniskās un funkcionālās priekšrocības var radīt augstākas izšķirtspējas attēlus medicīniskās diagnostikas vai pētniecības un inovācijas vajadzībām, un tās paver iespēju *NMR* vai *MRI* darboties stabilāk. Paredzams, ka kopējais tirgū laistā svina daudzums gadā būs aptuveni 15,5 kg;
- ar svinu leģēts BSCCO, visticamāk, tiks izmantots, lai radītu stiprākus magnētiskos laukus, savukārt bezsvina tehnoloģiju var izmantot, lai radītu mazāk stiprus magnētiskos laukus mazāk prasīgiem apstākļiem. Vājāka stipruma laukus izslēgt no atbrīvojuma tvēruma nav samērīgi, jo potenciāli tas ierobežotu inovāciju attiecībā uz

⁴ Pētījuma galīgais ziņojums ir pieejams saitē: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/f44f2383-dd0a-11ea-adf7-01aa75ed71a1/language-en/format-PDF/source-146144383>.

⁵ Apspriešanās periods: no 2019. gada 3. decembra līdz 2020. gada 27. janvārim (<https://rohs.exemptions.oeko.info/>).

⁶ Vajadzīgo administratīvo pasākumu saraksts ir pieejams [Komisijas vietnē](#). Tas, kādā procedūras posmā ir katra deleģētā akta projekts, ir redzams Deleģēto aktu starpiestāžu reģistra vietnē <https://webgate.ec.europa.eu/regdel/#/home>.

BSCCO, kas legēts ar svinu (piem., attiecībā uz mazākām ierīcēm), un attiecībā uz vājāka stipruma laukiem ierobežotu ekonomiski izdevīgākas alternatīvas.

3. DELEĢĒTĀ AKTA JURIDISKIE ASPEKTI

Izvērtējuma rezultāti liecina, ka saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. pantu konkrētais atbrīvojums nevājinātu vides un veselības aizsardzību, ko dāvā *REACH* regula.

Ir izpildīts viens no relevantajiem 5. panta 1. punkta a) apakšpunkta kritērijiem, proti, “likvidēšana vai aizvietošana, mainot konstrukciju vai tādas materiālus un tādas detaļas, kurām nevajag nevienu no II pielikumā uzskaitītajiem materiāliem vai vielām, zinātniski vai tehniski nav realizējama”.

Tāpēc atbrīvojums jāpiešķir un ir jānoteic derīguma termiņš.

Ierosinātais tiesību akts piešķir atbrīvojumu no Direktīvas 2011/65/ES II pielikumā noteiktajiem vielu ierobežojumiem, kas jānorāda IV pielikuma sarakstā attiecībā uz svina izmantošanu BSCCO supravadītāju kabeļos un vados un attiecīgajos elektriskajos savienojumos.

Tā kā tuvākajā nākotnē nav gaidāmi uzticami aizstājēji, atbrīvojumu ir lietderīgi piešķirt līdz 2027. gada 30. jūnijam. Nav paredzams, ka atvēlētais termiņš nelabvēlīgi ietekmēs inovāciju.

Juridiskais instruments ir deleģēta direktīva, kā paredzēts Direktīvā 2011/65/ES un noteikts tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunktā.

Šīs deleģētās direktīvas mērķis ir palīdzēt aizsargāt cilvēka veselību un vidi un salāgot nosacījumus, kuri nodrošina vienotā tirgus funkcionēšanu EEI nozarē, proti, konkrētos lietojumos atļaut izmantot citādi aizliegtas vielas, ievērojot *RoHS* direktīvu un tajā noteikto procedūru, kā III un IV pielikums pielāgojams zinātnes un tehnikas attīstībai.

ES budžetu šī deleģētā direktīva neietekmē.

KOMISIJAS DELEĢĒTĀ DIREKTĪVA (ES).../...

(12.5.2022)

ar ko attiecībā uz atbrīvojumu, kas bismuta stroncija kalcija vara oksīda supravadītāju kabeļos un vados, kā arī šo kabeļu un vadu elektriskajos savienojumos atļauj izmantot svinu, groza Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/65/ES IV pielikumu, to pielāgojot zinātnes un tehnikas attīstībai

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2011/65/ES (2011. gada 8. jūnijs) par dažu bīstamu vielu izmantošanas ierobežošanu elektriskās un elektroniskās iekārtās¹, jo īpaši tās 5. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

tā kā:

- (1) Direktīva 2011/65/ES prasa, lai dalībvalstis nodrošinātu, ka tirgū laistās elektriskās un elektroniskās iekārtas nesatur minētās direktīvas II pielikumā norādītās bīstamās vielas. Šis ierobežojums neattiecas uz noteiktām medicīniskām ierīcēm un monitoringa un kontroles instrumentiem specifiskiem lietojumiem, kam ir piemērots atbrīvojums un kas ir norādīti minētās direktīvas IV pielikumā.
- (2) Dažādās elektrisko un elektronisko iekārtu (EEI) kategorijas, kam Direktīvu 2011/65/ES piemēro, ir norādītas minētās direktīvas I pielikumā.
- (3) Svins ir Direktīvas 2011/65/ES II pielikumā norādīta ierobežota izmantojuma viela.
- (4) 2019. gada 25. martā Komisija saņēma pieteikumu, kurš iesniegts saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 3. punktu un kurā lūgts minētās direktīvas IV pielikumā iekļaut atbrīvojumu, kas atļautu svinu izmantot bismuta stroncija kalcija vara oksīda supravadītājā, ko paredzēts izmantot kabeļos un vados, un attiecīgos elektriskajos savienojumos ar citiem EEI komponentiem ("pieprasītais atbrīvojums"). Ar svinu legētu BSCCO var izmantot, lai radītu supravadošas magnētiskās ķēdes medicīnisko ierīču un monitoringa un kontroles instrumentu vajadzībām.
- (5) Izvērtējot pieprasīto atbrīvojumu, notika arī apspriešanās ar ieinteresētajām personām saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 7. punktu. Šajās apspriešanās saņemtie komentāri īpašā vietnē tika darīti publiski pieejami.
- (6) Svinu saturošus lodmetālus izmanto supravadošu vadu un kabeļu savienošanai ar citiem EEI komponentiem. Pašlaik tirgū nav pieejamas bezsvina alternatīvas, kas nodrošinātu pietiekamu uzticamības līmeni lietojumiem, kuros ir vajadzīgas tādas īpašības kā stiepjamība un zema pretestība zemā temperatūrā.
- (7) Pieprasītā atbrīvojuma izvērtēšanā, kurā kā pētījums ietilpa arī tehniska un zinātniska novērtēšana², tika secināts, ka, BSCCO pievienojot svinu, rodas tehniskas un

¹ OV L 174, 1.7.2011., 88. lpp.

² [Study to assess seven exemption requests relating to Annex III and IV to Directive 2011/65/EU](#).

funkcionālas priekšrocības, ko nevar panākt, svinu neizmantojot. Šīs tehniskās un funkcionālās priekšrocības izpaužas kā augstākas izšķirtspējas attēli medicīniskās diagnostikas vai pētniecības un inovācijas vajadzībām, un attiecīgajām ierīcēm tās paver iespēju darboties stabilāk. BSCCO pievienošana dod iespēju ražot efektīvāku un uzticamāku aprīkojumu, un tas labvēlīgi ietekmē veselības aprūpi un inovāciju.

- (8) Supravadītājos un attiecīgajos lodmetālos ar tādu pašu tehnisko veiktspēju aizstāt vai citādi likvidēt svinu pašlaik nav iespējams, kā arī nav gaidāms, ka tas notiks tuvākajā nākotnē. Pieprasītais atbrīvojums atbilst Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (EK) Nr. 1907/2006³ un līdz ar to tajā noteikto vides un veselības aizsardzību nevājina.
- (9) Tāpēc ir lietderīgi piešķirt pieprasīto atbrīvojumu.
- (10) Ar svinu leģētā BSCCO materiāla tehniskajām priekšrocībām piemīt potenciāls medicīniskajā diagnostikā un pētniecībā veicināt uzlabojumus un inovāciju. Nav ticams, ka šā atbrīvojuma ilgums negatīvi ietekmēs inovāciju. Tāpēc ir lietderīgi saskaņā ar Direktīvas 2011/65/ES 5. panta 2. punkta pirmo daļu piešķirt atbrīvojumu uz ilgu derīguma termiņu.
- (11) Tāpēc Direktīva 2011/65/ES būtu attiecīgi jāgroza,

IR PIENĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2011/65/ES IV pielikumu groza saskaņā ar šīs direktīvas pielikumu.

2. pants

1. Dalībvalstis vēlākais līdz [PB: lūgums ievietot datumu: 5. mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās dienas] pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis nekavējoties dara Komisijai zināmu minēto noteikumu tekstu.

Tās minētos noteikumus piemēro no [PB: lūgums ievietot datumu: 5. mēneša pēdējā diena, skaitot no šīs direktīvas spēkā stāšanās datuma + 1 diena].

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 1907/2006 (2006. gada 18. decembris), kas attiecas uz ķīmikāliju reģistrēšanu, vērtēšanu, licencēšanu un ierobežošanu (REACH), un ar kuru izveido Eiropas Ķīmikāliju aģentūru, groza Direktīvu 1999/45/EK un atceļ Padomes Regulu (EEK) Nr. 793/93 un Komisijas Regulu (EK) Nr. 1488/94, kā arī Padomes Direktīvu 76/769/EEK un Komisijas Direktīvu 91/155/EEK, Direktīvu 93/67/EEK, Direktīvu 93/105/EK un Direktīvu 2000/21/EK (OV L 396, 30.12.2006., 1. lpp.).

4. pants

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 12.5.2022

*Komisijas vārdā —
priekšsēdētāja
Ursula VON DER LEYEN*